

Zpráva o činnosti IAHS za rok 2012

Aktivity IAHS probíhaly tradičně v rámci programu Českého národního výboru pro hydrologii (ČNVH). V tomto seskupení došlo k novým volbám, v nichž byl zvolen také nový představitel zodpovědný za činnost IAHS v České republice. Je jím Ing. Miroslav Tesař, CSc. pracovník Ústav pro hydrodynamiku Akademie věd ČR, který byl nominován a schválen rovněž jako místopředseda ČNVH. Zároveň byl inovován sbor národních korespondentů IAHS, kteří byli jednotlivě seznámeni s jejich posláním a programovými cíli ČNVH a IAHS pro nejbližší roky. Nově zvolený výbor připravil zdokonalené znění statutu ČNVH. Tím jsou určeny i pravidla, jimiž se řídí vztah české hydrologie k IAHS.

Po stránce odborné pokračoval nadále výzkum v rámci projektu FRIEND Mezinárodního hydrologického programu UNESCO (IHP), zaměřený na odhady extrémních srážek a odtoků prostřednictvím statistických řad průtoků vytvořených kontinuálním srážko-odtokovým modelováním a aplikací metody GLUE (Generalized Likelihood Uncertainty Estimation). Jako jeden z výstupů byl připraven článek na téma „Design hydrographs for the dam safety: How much uncertainty do we admit to stakeholders?“ Probíhala zároveň výměna poznatků s projektem COST, který se snaží v EU zlepšit frekvenční analýzu katastrofálních povodní.

Další výzkum v rámci FRIEND IHP byl orientován na předpovědi výskytu sucha, jakož i řešení jeho důsledků a probíhal zejména v tuzemském projektu „Návrh koncepce řešení krizové situace vyvolané výskytem sucha a nedostatkem vody na území ČR.“ V té souvislosti se uskutečnilo i revize metodik na stanovení minimálního zůstatkového průtoku v řekách. Na mezinárodní úrovni se ČR podílela na testování indikátorů sucha nedostatků vody, navržených expertní skupinou ustavenou na základě Rámcové směrnice EU pro vodní politiku. V další pracovní skupině se připravuje finální verze indikátoru WEI (Water Exploitation Index). Výsledky této činnosti jsou konzultovány s EU-projektem WATCH (Water and Global Change), který ověřuje aplikaci předpovědí z regionálních modelů na malá povodí.

Čeští odborníci se aktivně podíleli na organizaci mezinárodní konference „Studies of Hydrological Processes in Research Basins: Current Challenges and Prospects“, která se konala v září 2012 v Petrohradě v Rusku. V průběhu bylo organizováno zasedání řídicího výboru ERB (European Research Basins) současně s výborem IHP-FRIEND pro Severní Evropu. Evidenčně bylo připraveno či bylo již zveřejněno 17 příspěvků z úseku experimentální hydrologie či hydroekologie. Většina z nich má charakter aplikovaného nebo základního výzkumu. Uskutečnil se také seminář „Jizerské hory – setkání napříč vědeckými disciplínami a konference k 10. výročí Povodně 2002.“

Další publikační aktivitou byla příprava sborníku, který je věnován analýze známých historických povodí z hlediska moderních poznatků vědy o extremitě oběhu vody v krajině.

Jako každoročně se konala ve spolupráci se Slovenským národním výborem pro hydrologii soutěž mladých hydrologů.